

§31

Svar på motion om att inrätta ett personalpolitiskt utskott (RS/689/2020)

Sammanfattning

Bengt Bergqvist (S) har den 15 oktober 2020 inkommit med en motion till regionfullmäktige om att inrätta ett personalpolitiskt utskott. Motionären anser att avskaffande av det personalutskott samt det särskilda personalbokslut som upprättades som fanns förra mandatperioden har bidragit till en lägre grad av styrning och uppföljning av området.

Region Jämtland Härjedalens uppdrag att arbeta för utveckling och tillväxt samt erbjuda en god och nära hälso- och sjukvård av god kvalitet är omfattande och komplext. Chefers och medarbetares kompetens, engagemang och arbetsförhållanden är viktiga framgångsfaktorer för regionens förutsättningar att genom en god ekonomisk hushållning fullgöra sitt uppdrag och möta medborgarnas behov och förväntningar. Utifrån uppdrag och utmaningar de närmaste åren, samt det arbetsgivarpolitiska områdets betydelse för verksamhetens utveckling och resultat, finns ett behov av kraftsamling i den fortsatta utvecklingen av en verksamhetsdriven och enhetlig personalpolitik med jämn och hög kvalitet. I det ingår också en tydlig styrning och uppföljning.

I den politiska organisationen för mandatperioden 2015–2018 fanns utskott under regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden. Regionstyrelsen hade vid mandatperiodens slut tre utskott; Utskottet för hälso- och sjukvård, Utskottet för ekonomi och Utskottet för personal. Utskotten hade enligt regionstyrelsens reglemente som uppgift att inom respektive utskotts ansvarsområde arbeta med:

- Fördjupning inom fokusområden och strategiska utvecklingsområden, framtidsbevakning och analys av långsiktiga utvecklingsområden.
- Inspel till planeringsförutsättningar, regionplanen och till styrelsens verksamhetsplan.
- Uppföljning av regionens långsiktiga utvecklingsplaner.
- Uppföljning av regionstyrelsens verksamhetsplan.
- Frågor om värdegrund och Region Jämtland Härjedalens värdegrundsarbete.
- Jämställdhets- och jämlikhetsfrågor.
- Behovsanalys.

Utskotten skulle även bereda ärenden till regionstyrelsen och kunde också väcka ärenden inom sitt område. En viktig utgångspunkt för de frågor som utskotten skulle arbeta med var de framgångsfaktorer och aktiva mål som fanns fastställda i styrelsens verksamhetsplan.

- Utöver de allmänna uppgifterna så hade utskottet för personal följande uppgifter:
- Långsiktiga personalpolitiska utvecklings- och inriktningsfrågor samt strategier,
- långsiktig övergripande kompetensförsörjning för Region Jämtland Härjedalens verksamhet inklusive planering av generella och riktade kompetensförsörjningsinsatser,
- tillämpningsföreskrifter för personalpolitiken utifrån fullmäktiges beslut,

- lönepolitik,
- arbetsmiljö, inklusive företagshälsövård och chefs- och ledarskap.

Inför den nya mandatperioden 2019–2022 gjordes en utvärdering av den politiska organisationen (RS/2343/2016) och det gjordes också särskilda utvärderingar av de befintliga utskotten. I utskottets för personals utvärdering (RS/1870/2018) konstaterades att utskottet löpande arbetat med samtliga mål som regionstyrelsen uppdragit till utskottet. Utskottet ansåg sig också ha fått informationer om andra pågående utvecklingsarbeten inom personalområdet. Vidare ansågs att utskottet arbetat aktivt med de frågor som fanns inom utskottets ansvarsområde. Utskottet hade också en gång per år genomfört fördjupningsdagar där samtliga strategområden belysts och diskuterats. Utskottet såg det som positivt att det funnits möjlighet att nischa sig och tillgodogöra sig fördjupad kunskap kring personalfrågorna. Utskottet lyfte även fram möjligheten att föra en bra diskussion i ett mindre forum. Men utvärderingarna från alla utskotten visade också att utskottens uppdrag i viss mån varit otydliga. Bland annat utifrån avsaknaden av beslutsmandat i flertalet frågor. Vidare ansågs handläggningstiden förlängas samt var administrationen kring mötena tidskrävande och sammanträdena knöt upp många ledande tjänstemän.

Den särskilda beredningens utvärdering som låg till grund för den nya politiska organisationen visade att förtroendevalda och regionens chefer i stort var nöjda med den politiska organisationen bortsett från utskotten. Den huvudsakliga kritiken var att utskottens uppgifter var oklara och att de medfört förlängda handläggningstider utan att det synbarligen främjar demokratin. Beredningen rekommenderade därför att det inte borde finnas utskott. I fastställda reglementen finns skrivning om att frågan om utskott är en fråga för fullmäktige. Det enda utskottet som finns idag är Utskottet för kollektivtrafikfrågor under regionala utvecklingsnämnden.

Under pågående mandatperiod har frågan om regionstyrelsens och nämndernas ansvar för styrning och uppföljning inom personalområdet diskuterats i olika sammanhang. Det har konstaterats att det finns anledning att tydliggöra framförallt regionstyrelsens- och hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar och därmed också vilket organ som ska följa upp vilka frågor. I nu gällande reglemente för regionstyrelsen framgår att regionstyrelsen har ett ansvar för hela regionens utveckling och för förhållandena mellan regionen som arbetsgivare och dess medarbetare. Det beskrivs dock endast övergripande. Ansvaret som personalorgan beskrivs till exempel som att regionstyrelsen ansvarar för regionövergripande frågor där regionen uppträder som en part och som personalpolitiskt behöver hållas ihop. Det förtydligas något men ser ut att vara avgränsat till att uppfylla skyldigheterna i Lag om medbestämmande i arbetslivet (MBL) och kollektivavtalsfrågor. Det omfattar att avgöra tolkning och tillämpning av lag och avtal, besluta om stridsåtgärder, teckna avtalsförsäkringar, samordna utgående personal- och löneförmåner samt stöd och servicefunktioner. Personalpolitiska frågor som regionövergripande behöver hållas ihop omfattar däremot betydligt mer är det som regleras genom formella regelverk såsom lagar och kollektivavtal så möjligen kan detta behöva förtydligas i reglementena och i sådana fall även innefatta en beskrivning av hela det

arbetsgivarpolitiska området.

Regionstyrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på regionens utveckling. När utskotten togs bort var tanken att regionstyrelsen och nämnderna skulle arbeta mer med fördjupning kopplat till strategiska utvecklingsområden men också att presidierna skulle överta viss del av utskottens arbete. I några fall har detta gjorts, till exempel genom särskilda budgetdagar och längre uppföljningar under sammanträdena, men till största del är det begränsat till kortare uppföljningar på sammanträdena i enlighet med de uppföljningsplaner som upprättats. Inför nästa mandatperiod finns därför anledning att se över hur de olika politiska organen ska arbeta mer med fördjupning.

Ett förslag till direktiv för den politiska översynen inför mandatperioden 2023–2026 (RS/814/2020) har upprättats. I det finns förslag om att se över möjligheten till fördjupning inom olika centrala politikerområden samt att de förtroendevalda ska ges möjlighet att komma in tidigt i processen. Även regionstyrelsens och nämndernas ansvar för personalfrågor föreslås ska belysas. Arbetet med översynen ska enligt föreslagna direktiv påbörjas i mars 2021 och avslutas i början på 2022. Sammantaget är det därför inte aktuellt att just nu inrätta ett personalpolitiskt utskott. Frågan bör däremot belysas i kommande översyn enligt beskrivning ovan. Där kan frågan om utskott lyftas i ett vidare perspektiv och utvärdera nyttan och behovet inom såväl personalområdet som andra politiskt prioriterade områden. Genom att samtidigt belysa ansvar och roller är det möjligt att inför kommande mandatperiod tydliggöra hur uppföljningsansvaret ska fördelas mellan organen.

Förslag till beslut

Regionfullmäktiges presidium föreslår regionstyrelsen

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

a. Motionen avslås.

b. Frågan om politisk fördjupningen i personalfrågor och andra områden överlämnas till beredningen för översyn av den politiska organisationen.

Yrkanden

Ann-Marie Johansson (S) och Elin Hoffner (V) yrkar bifall till motionen.

Bengt Bergqvist (S) yttrar sig.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på fullmäktiges presidiums förslag och Ann-Marie Johanssons yrkande och finner fullmäktiges presidiums förslag antaget.

Ordföranden ställer proposition på om paragrafen kan justeras omedelbart och finner det antaget.

Beslut

1. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

a. Motionen avslås.

b. Frågan om politisk fördjupningen i personalfrågor och andra områden överlämnas till beredningen för översyn av den politiska organisationen.

2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Reservationer

Ann-Marie Johansson (S), Anton Hammar (S), Jenny Sellsve (S), Jonas Andersson (S), Bengt Bergqvist (S) och Elin Hoffner (V) reserverar sig till förmån för Ann-Marie Johanssons yrkande.

Expedieras till

Motionären

Beslutsunderlag

- §15 RF pres Svar på motion om att inrätta ett personalpolitiskt utskott
- Motion från Bengt Bergqvist (S) om att inrätta ett personalpolitiskt utskott

Paragrafen är justerad